

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

29 maart 2023

Kenmerk

DGA-PAV / 26839357

nota

Kamerbrief Maatwerkeraanpak 7e
nitraatactieprogramma

Kopie aan

Bijlage(n)

2

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

In het 7^e Nitraatactieprogramma (7e AP) is aangekondigd dat u gezamenlijk met sector- en ketenpartijen¹ een maatwerkeraanpak gaat uitwerken, dit is een vorm van doelsturing. Deze verkenning loopt inmiddels een jaar. Als tussenproduct is door een werkgroep met sectorpartijen en de overheid een blauwdruk van een mogelijke maatwerkeraanpak opgesteld. Op 23 maart jongstleden is op ambtelijk niveau een stuurgroep over de maatwerkeraanpak geweest. In de stuurgroep is afgesproken uw akkoord te vragen om een haalbaarheidsonderzoek te starten. Ook adviseren we u de Kamer over de stand van zaken te informeren. Daarbij zal, gelijktijdig met de verzending van de brief aan de Tweede Kamer, een CDM-advies over de maatwerkeraanpak worden gepubliceerd.

Geadviseerd besluit

Ik adviseer u:

- Akkoord te gaan met het starten van het haalbaarheidsonderzoek.
- De brief aan de Tweede Kamer te ondertekenen. Deze ligt tegelijkertijd ter informatie voor bij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. De brief wordt na uw ondertekening en het informeren van MIenW verstuurd aan de Tweede Kamer en tegelijkertijd wordt het CDM-advies openbaar.

Kernpunten

¹ LTO Nederland, NAJK, NAV, POV, BO Akkerbouw, NZO, Rabobank, Cumela, LNV, RVO, NVWA, UvW, IPO en I&W

Tijdens de stuurgroep van 23 maart is het volgende besproken:

- Invoering van de maatwerkaanpak, zoals deze nu voorligt, is niet mogelijk. Belangrijkste reden hiervoor is de ontbrekende juridische borgbaarheid en handhaafbaarheid.
- Gelet op de beweging naar meer doelsturing en de potentie hiervan, we graag verder onderzoeken hoe een vorm van doelsturing gericht op grondwaterkwaliteit voldoende handhaafbaar en borgbaar gemaakt kan worden. We willen ons blijven inzetten om de mogelijkheden te onderzoeken.
- Daarom wordt, bij uw akkoord, het traject vervolgd en wordt een haalbaarheidsonderzoek gestart. Dit zal in gezamenlijkheid met de sector, keten en uitvoerende instanties (RVO, NVWA) uitgevoerd worden. Het onderzoek richt zich op bedrijfsgerichte doelsturing op de grondwaterkwaliteit, die uitvoerbaar en handhaafbaar dient te zijn.
- Hoofddoel van het onderzoek is het eenduidig en borgbaar vaststellen van het bedrijfsspecifieke stikstofbodemoverschot, en daarmee de stoffenbalans.
- De uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek wordt gedaan binnen de geldende wettelijke kaders vanuit (Europese) wetgeving. Resultaten van het haalbaarheidsonderzoek worden eind 2023 verwacht.
- Bovenstaande lijn is in de kamerbrief opgenomen.
- Voor verzending van de brief zullen partijen in de stuurgroep hiervan op de hoogte worden gesteld.

Toelichting

- Het verkennen van een maatwerkaanpak is begin 2022 gestart om te onderzoeken of er bedrijfsspecifieke mogelijkheden zijn in plaats van de generieke maatregelen uit het 7e AP die tot een minimaal gelijkwaardige verbetering van de waterkwaliteit leiden. In de Kamerbrief van 26 november 2021 heeft uw ambtsvoorganger aangegeven dat voorwaarden voor het invoeren van de maatwerkaanpak zijn dat deze handhaafbaar, uitvoerbaar en betaalbaar is².
- Aanvankelijk was de inzet om met een maatwerkaanpak een alternatief vast te stellen voor enkele wettelijke verplichtingen, zoals de bufferstroken, rustgewassen, uitrijdatum voor mest en de vanggewassenmaatregel vanuit het 7e AP. Vanwege verplichtingen vanuit de derogatiebeschikking blijkt bij de bufferstroken geen maatwerk mogelijk, waardoor de focus is verlegd naar grondwaterkwaliteit.
- Zowel sector en keten, als RVO en NVWA zijn nauw bij het traject betrokken en nemen deel aan de stuurgroep. Vanuit sector en keten wordt dit traject mogelijk gezien als een opmaat naar doelsturing, waardoor er veel energie op zit. Door de lange duur en wegvallen van bufferstroken uit de maatwerkaanpak ebt deze energie soms weg. Desondanks blijft men zich onverminderd inzetten.
- Handhaafbaarheid en juridische borging zijn belangrijke voorwaarden voor het succesvol kunnen zijn van de maatwerkaanpak. Vanuit RVO/NVWA wordt dit sterk benadrukt.
- De Commissie Deskundigen Meststoffenwet (CDM) heeft een advies gegeven over de uitvoerbaarheid en effectiviteit van de blauwdruk.

² Kamerstuk 33037, nr AA – Aanbieding 7^e nitraatactieprogramma aan de Kamer